

OMÓWIENIE KSZTAŁTOWANIA SIĘ WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ MIASTA RYBNIKA NA KONIEC I PÓŁROCZA 2015 ROKU

Wieloletnia prognoza finansowa Miasta Rybnika została przygotowana według wzoru ustalonego rozporządzeniem Ministra Finansów z 8 sierpnia 2014 roku i przyjęta Uchwałą nr 287/VI/2005 Rady Miasta Rybnika z 22 stycznia 2015 r. Podstawą (bazą waloryzacji) w okresie prognozy jest plan pierwotny budżetu 2015 r. skorygowany o wyłączenia o charakterze jednorazowym. W latach następnych wskaźniki waloryzacji przyjęto z wytycznych Ministerstwa Finansów dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, zaktualizowanych w październiku 2014 roku.

Zmiany w prognozie

Zmiany WPF dokonane w I półroczu wynikały z korekt budżetu (dochodów i wydatków) i dotyczyły przede wszystkim:

1. realizowanych wieloletnich przedsięwzięć (zadania bieżące i inwestycyjne), w tym przy udziale środków unijnych,
2. wydatków majątkowych na zadania inne niż określone w pkt 1,
3. całorocznych skutków wzrostu liczby etatów w Urzędzie Miasta w bieżącym roku (w 2016 roku – 1.275 tys. zł) i zwiększenia o 445.300 zł dotacji dla Muzeum na program funkcjonowania Zabytkowej Kopalni „Ignacy” - waloryzowanych w latach następnych przyjętymi wskaźnikami, powiększenia puli budżetu obywatelskiego (o 1 mln zł) oraz zarezerwowania 100 tys. zł na ewentualne wsparcie ochrony przeciwpożarowej w mieście.

W stosunku do wersji pierwotnej WPF okres prognozy został wydłużony o 2 lata (do 2038 roku), a zapotrzebowanie na nowe zadłużenie wzrosło o 146 mln zł, zmniejszyły się koszty obsługi długu o 14 mln zł i nadwyżka operacyjna o 76 mln zł, a wydatki majątkowe wzrosły o 27 mln zł.

Dokonane korekty miały na celu utrzymanie bezpieczeństwa finansowego, ale także zapewnienie sprawnej obsługi administracyjnej i zaspokojenie wszystkich bieżących potrzeb miasta, z uwzględnieniem dalszego zrównoważonego rozwoju oraz planowanej realizacji priorytetowych inwestycji, przy maksymalnym wykorzystaniu bezzwrotnego finansowania zewnętrznego (głównie środków unijnych).

Kształtowanie się prognozy

Aktualna sytuacja finansowa Miasta pozostaje stabilna, a płynność finansowa jest bardzo dobra. W źródłach finansowania deficytu bieżącego roku pozostała kwota 59,3 mln zł *innych kredytów i pożyczek*. Jak w latach poprzednich, tak i teraz będą czynione starania, aby do końca roku nie było potrzeby zaciągania nowego zadłużenia, ale uzależnione to będzie od przebiegu wykonania wydatków budżetu w drugim półroczu, a również od realizacji dochodów.

Z uwagi na utrzymujące się dobre wyniki operacyjne Miasta, pomimo oczekiwanego wzrostu zadłużenia bezpośredniego, na początku lipca br. agencja ratingowa Fitch Ratings potwierdziła długoterminowy rating krajowy Miasta Rybnika na poziomie „A+(pol)” (rating

ma perspektywę stabilną). W uzasadnieniu podano m.in.: *Potwierdzenie ratingu odzwierciedla nasze oczekiwania, że Miasto utrzyma dobre wyniki operacyjne w średnim okresie mimo stałej presji na wydatki operacyjne, co jest związane z ich sztywną strukturą i jest charakterystyczne dla większości jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Rating bierze również pod uwagę prognozowany wzrost zadłużenia bezpośredniego w związku z finansowaniem nowych inwestycji. Rating uwzględnia ryzyko wyższej obsługi zadłużenia w latach 2015-2017, łagodzone dzięki dobrej sytuacji płynnościowej i ostrożnemu zarządzaniu finansami Miasta.*

Dobre wyniki budżetowe uzasadniają nadzieję na zachowanie płynności oraz bezpieczeństwa finansowego (utrzymanie indywidualnego wskaźnika zadłużenia w obowiązujących limitach) przez okres roku lub dwóch. Wieloletnia prognoza finansowa Miasta Rybnika, wybiegająca do roku 2038, budzi niepokój wynikający z wielu czynników ryzyka, również tych, na które samorządy nie mają wpływu. Nawet nieznaczne (biorąc pod uwagę wielkość budżetu miasta) zwiększenia kosztów stałych powodują, w ponad 20-letniej, i tak już napiętej prognozie, bardzo daleko idące skutki. Z tego względu należy się liczyć z tym, że prognoza ta będzie podlegać ciągłym modyfikacjom.

Indywidualny wskaźnik zadłużenia w latach od 2018 roku do końca okresu prognozy jest równy wskaźnikowi dopuszczalnemu (w wersji 3 kwartały 2014 roku), a od roku 2022 jest zbliżony do dopuszczalnego (w wersji wykonanie 2014 roku). Powodem tego są zwiększone wydatki bieżące, które pomniejszają nadwyżkę operacyjną w poszczególnych latach. Należy również wziąć pod uwagę to, że w wydatkach bieżących koszty obsługi zadłużenia są obecnie stosunkowo niskie ze względu na rekordowo niskie stopy procentowe oraz korzystną strukturę zadłużenia.

Niezmienne największym problemem w perspektywie wieloletniej jest utrzymanie nadwyżki operacyjnej (w planie i w wykonaniu) na poziomie zapewniającym płynność finansową i zdolność do obsługi zadłużenia, tj. w wysokości ok. 12% dochodów bieżących, zgodnie z zaleceniami agencji ratingowej. Taki poziom wykonanej nadwyżki operacyjnej w poprzednich latach gwarantował stabilność finansową miasta, jednak ciągle rosnące koszty utrzymania modernizowanej i nowo budowanej infrastruktury, bez adekwatnego wzrostu bazy dochodowej, mogą spowodować ograniczenia w ambitnych planach rozwoju miasta.

Niepokój budzą wyborcze zapowiedzi zmian w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych. Spodziewane obniżenie dochodów z tego tytułu może zdestabilizować finanse miasta.

Od kilku już lat toczy się dyskusja nad reformą finansowania jednostek samorządu terytorialnego, której odkładanie w czasie nie sprzyja planowaniu inwestycji samorządowych. Należy mieć nadzieję, że w ostatecznym kształcie reforma ta przyczyni się do zrównoważonego rozwoju samorządów.